

NOTAT

KKR
MIDTJYLLAND

Opsummering af kommunernes input til vækstdrøftelsen i KKR Midtjylland den 12. september 2014

Den 18. september 2014

Sags ID: SAG-2014-05214
Dok.ID: 1905315

EGL@kl.dk
Direkte
Mobil 4015 6525

Horsens Kommune
Rådhusørvet 4
8700 Horsens

www.kl.dk/kkr-midtjylland
Side 1/5

18 af 19 kommuner har svaret på KKR's henvendelse efter mødet den 12. juni 2014.

Spørgsmålene i henvendelsen var:

- Hvad ser kommunen som styrkepositioner for vækst og udvikling i den midtjyske region?
- Hvad er de vigtigste fremmere for væksten i den midtjyske region ?
- Hvad er de væsentligste hæmmere for væksten i den midtjyske region ?

Svarene er vanskelige at sammenfatte i disse tre kategorier, da nogle ser noget som en styrke som andre fremhæver som fremmer.

Desuden er fremmere og hæmmere ofte det samme blot med forskelligt fortegn.

I denne sammenfatning er svarene derfor opsummeret i 8 hovedtemaer.

Tema 1. Brede i vækstfremmeindsatsen – fokus på klynger og kæder

Midtjylland har en styrkeposition på produktion og fremstilling og på en række brancher og erhverv, fx fødevarer, de blå erhverv, turisme, landbrug og klima, energi og miljø....

Det er derfor vigtigt med et bredt branchefokus fra fremstillingserhvervene til de kreative erhverv. Alle brancher har behov for at udvikle sig og alle brancher kan skabe vækst. Det er vigtigt at sikre virksomhederne adgang til klynger for vækst og viden, samt at tænke i værdikæder på tværs af brancher, virksomheder og kommuner, som f.x på vindenergiområdet.

Der er desuden fokus på, at erhvervslivet skal have adgang til viden mm. i bl.a. forsknings- og uddannelsesinstitutionerne.

Tema 2. Infrastruktur

Tilgængelighed og mobilitet er et tema for mange kommunerne, der ser veludbygget og effektiv infrastruktur som et centralt indsatsområde for den midtjyske vækst og udvikling. Den skal på en gang give virksomhederne en hurtig og direkte adgang til deres indenlandske og udenlandske markeder og samtidig understøtte virksomheders behov for kvalificeret arbejdskraft på tværs af kommunegrænserne. En bedre infrastruktur øger automatisk de enkelte virksomheders arbejdskraftoplade, ligesom den øger udbuddet af jobmuligheder for den enkelte borger.

Flere peger således på, at den regionale vækst og udvikling er dybt afhængig af et sammenhængende kollektivt transportsystem samt infrastrukturelle løsninger, der modsvarer det stadigt voksende behov for kapacitet. Derfor er den løbende fokusering på og prioritering af den vigtigste infrastruktur for såvel den interne mobilitet i regionen som regionens forbindelser til det øvrige land og internationale markeder en vigtig fælles opgave for regionen og kommunerne, som fx de nuværende fem fælles infrastrukturprioriteringer::

- En fast Kattegatforbindelse til hurtigtog og biler
- Letbane i Aarhus-området
- Motorvej mellem Herning og Holstebro Nord
- Udvidelse af E45 til seks spor mellem Kolding og Randers
- Opgradering af rute 26 til motortrafikvej / motorvej mellem Aarhus og Viborg

Flere kommuner fremhæver egne mere lokale prioriteringer herudover, som fx erhvervshavne.

Desuden peger flere kommuner på, at den digitale infrastruktur i form af fiberbredbånd er et stort tema, hvor der ses et behov i store dele af regionen.

Tema 3: Uddannelse og arbejdsmarked

Behovet for kvalificeret arbejdskraft på alle niveauer fordrer en særlig indsats i de kommende år. God tilgængelighed til relevant uddannelse, attraktive muligheder for bosætning og øget mobilitet for arbejdskraften er nøgleord for at styrke den regionale konkurrenceevne og de fremtidige vækstmuligheder.

Øget fælles fokus på uddannelse og kompetenceudvikling er et vigtigt indsatsområde for den fremtidige vækst og udvikling af den midtjyske region. Det er vigtigt, at der arbejdes mere målrettet for at sikre bedre kobling mellem arbejdsmarkedets krav/virksomhedernes behov og uddannelsesinstitutionerne.

Flere kommuner peger på, at dette kræver øget fokus på erhvervsuddannelserne

Tema 4: Iværksætteri og virksomhedsudvikling

Iværksætteri nævnes af flere som en af de vigtigste drivkræfter for udvikling og vækst og realisering af nye eksportmuligheder. Derfor skal der fremadrettet sættes yderligere fokus på at understøtte den eksisterende iværksætterkultur, herunder at give iværksættere specifikke kompetencer og startkapital til at tage skridtet fra nystartet til etableret virksomhed.

Der findes flere eksempler på projekter bl.a. i regi af Væksthus Midtjylland, der adresserer de problemstillinger, som iværksættere står overfor, herunder vejledning indenfor salg og markedsføring, international vækst, strategi- og forretningsudvikling, finansiering samt teknologi og innovation.

Det anbefales, at der fremadrettet sættes yderligere fokus på at understøtte den eksisterende iværksætterkultur, herunder at tilføre iværksættere specifikke kompetencer og startkapital til at tage skridtet fra nystartet til etableret virksomhed.

Gennem bl.a. Væksthus Midtjylland bør der desuden fremadrettet være fokus på at styrke samarbejde mellem kommunerne til fordel for virksomhedernes eksportmuligheder. Det vil være et vigtigt fælles indsatsområde for Region Midtjylland og de 19 kommuner i den midtjyske region være at understøtte virksomhederne i deres bestræbelser på at øge eksport af varer og tjenesteydelser.

I denne sammenhænge peger nogle kommuner mere generelt på vigtigheden af virksomheders og borgernes innovationsevne og omstillingsvilje, og at vækst og udvikling er alles ansvar.

Tema 5: Region Midtjyllands image: Centraldanmark frem for udkantsdanmark

En udfordring for væksten i den midtjyske region er, hvordan regionen italesættes. En for stor fokusering på landdistrikts- og udkantsproblematikker i regionen kan risikere at fjerne opmærksomheden fra regionens mange positive forhold, og vil kunne flytte vækst og udvikling til andre områder, navnlig hovedstaden.

Region Midtjylland skal have etableret et image som Centraldanmark – ikke Udkantsdanmark, og som en region hvis vækst og udvikling er afgørende for vækst og udvikling i Danmark som helhed.

De 19 kommuner i den midtjyske region skal italesættes som et geografisk område med en veluddannet arbejdsstyrke, der imødekommer erhvervslivets behov for kompetencer på den ene side, og på den anden side et attraktivt arbejdsmarked med en mangfoldighed af virksomheder.

Der peges på, at et positivt image omkring kommunerne i den midtjyske region bør styrkes overfor de unge studerende, der skal vælge uddannelse, familier, der skal bosætte sig, samt danske og udenlandske virksomheder, der skal etablere sig.

Tema 6: Planlov og -regulering

Der skal fokus på de planmæssige konkurrencevilkår på bl.a. detailhandelsområdet. Plansystemet er i dag på flere områder unuanceret og stramt. Miljøreguleringen er utidssvarende.

Der er behov for en differentiering af rammerne for planlægningsmulighederne for udlæg af arealer til erhverv, så potentialet for udviklings- og vækstmuligheder bliver udnyttet der, hvor udvikling og vækst er muligt.

Det er ligeså meget administrationen af planloven som det er selve planloven, der er problemet.

Tema 7: Geografiske forskelle

Det er en gennemgående erkendelse i kommunernes svar, at der forskellige forudsætninger og vilkår for vækst og udvikling i kommunerne, og at det er en risiko at regionen kan knække i et øst, der vækster og et vest, der stagnerer.

Der advokeres derfor **både** for at bakke op om vækstområderne (fx Aarhus) som dynamo for hele regionen **og** for at sikre rolle og muligheder for ”udkanten”/ områder med ”strukturel modvind”/ landdistrikterne gennem bred erhvervsfremmeindsat, lokalisering af uddannelsesinstitutioner (og statslige arbejdspladser) samt udbygning af infrastrukturen og bosætningsattraktivitet i det hele taget.

Et element her er også forskelle i tilgang til kapital og store investorer til virksomheder, kommuner og borgere.

Tema 8.: Politiske og administrative tværkommunale samarbejder

Der peges af flere kommuner på et velfungerende tværkommunalt samarbejde som en centrale fremmer for vækst og udvikling i den midtjyske region. Samarbejder der også på en række områder også omfatter Region Midtjylland.

Med sådanne samarbejder kan kommunerne udvikle og igangsætte fælles strategiske indsatsområder, som ikke kan løftes af den enkelte kommune og som kommer virksomheder til gavn på tværs af kommunegrænserne.

Når kommunerne samarbejder, er der bedre mulighed for at identificere fælles indsatsområder og at sikre, at de realiseres, idet der kan ske en sammenhængende koordinering af forhold, der har afgørende betydning for udviklingen af de muligheder, som kommunerne stiller til rådighed for erhvervslivet og borgerne.

Dette begrundes bl.a. i, at flere af de mellemstore byer er under pres, og især de byer, som ligger forholdsvist langt fra landets to overordnede vækstcentre omkring København/Malmø og Aarhus/Østjylland. De mellemstore byer spiller imidlertid også en betydelig rolle i væksten og velfærdsudviklingen i den midtjyske region og Danmark som helhed. Der peges derfor på behov for at styrke den regionale sammenhængskraft gennem stærke koblinger mellem byerne og de overordnede vækstcentre.

Det både betyder og kræver, at der udvikles funktionelle byregioner, hvor de større byer sammen med oplandet sikrer tilstrækkelig kritisk masse (befolkning, arbejdskraft, erhvervsklynger m.v.) til at styrke områdets nationale og internationale konkurrenceevne og gennemslagskraft. Kritisk masse er en væsentlig ”nøgle” til attraktivitet, tiltrækning, udvikling og vækst.

Det handler om at fastholde det regionale udsyn i vækstpolitikken, hvor vi komplementerer hinanden og modvirker indbyrdes konkurrence om at opnå de samme ting i den regionale udvikling. Samlet set handler det om at skabe vækst i hele Midtjylland og Danmark.

Der findes flere eksempler på sådanne "subregionale samarbejder" Business Region Aarhus nævnes af en del kommuner.